

Jezus en de Samaritaanse vrouw

Inleidings- en verwerkingsmateriaal

*Radar is werkmateriaal voor +12 verenigingen.
In iedere Radar vind je tips over hoe je een
inleiding kunt vormgeven.
Radar wordt steeds afgesloten met een
Bijbelstudie die past bij het thema. Je kunt als
leidinggevende zelf een keuze maken wat je wilt
gebruiken en hoe je dit doet.*

Thema introductie

In Johannes 4 lees je over de ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw. De Joden hadden in die tijd geen omgang met Samaritanen, en deze vrouw had bovendien een verleden dat haar in verlegenheid bracht. Toch kiest Jezus ervoor om met haar in gesprek te gaan. Hij confronteert haar met haar zonden, niet om haar te veroordelen, maar om haar de weg naar vergeving en genade te wijzen. Jezus biedt haar levend water aan dat alleen Hij kan geven. Waarom kiest Jezus ervoor om met deze vrouw te praten? En wat betekent 'levend water'? Daarover gaat deze *Radar*.

Doelen

1. *Jongeren begrijpen wat Jezus bedoelt met 'levend water' (hoofd).*

In deze geschiedenis biedt Jezus de Samaritaanse vrouw levend water aan. Maar wat bedoelt Hij hiermee? Jezus verwijst naar meer dan gewoon water; Hij spreekt over het eeuwige leven dat alleen Hij kan geven. In ons dagelijks leven zoeken we vaak naar dingen die ons tijdelijk voldoening geven, zoals succes op school, populariteit, dure spullen of goedkeuring van anderen. Net zoals water onze fysieke dorst slechts kort lest, kunnen deze dingen ons nooit echt vervullen. Alleen Jezus kan onze geestelijke dorst stillen en ons ware rust en vrede geven. Denk aan iemand die veel bereikt, maar uiteindelijk merkt dat prestaties geen blijvende voldoening geven. Jezus biedt iets blijvends: Zijn genade!

2. *Jongeren begrijpen dat Jezus hen, net als de Samaritaanse vrouw, zonder oordeel benadert (hart en hoofd).*

De Samaritaanse vrouw komt alleen bij de bron op het heetst van de dag, omdat ze wordt gemeden door haar omgeving. Jezus ziet haar, ondanks haar verleden vol zonde en schaamte, en veroordeelt haar niet direct. In plaats daarvan maakt Hij haar op een liefdevolle manier bewust van haar zondige levensstijl. Hij spreekt haar aan én biedt haar Zijn genade aan, ondanks haar verleden. Hij kent onze zonden, onze fouten en onze gebrokenheid, maar vermijdt ons niet vanwege onze fouten. Het voorbeeld van deze vrouw laat zien dat niemand te ver is afgedwaald om gered te worden. Net zoals Jezus haar uitnodigt, nodigt Hij ook ons, ongeacht ons verleden of fouten.

3. *Jongeren worden zich bewust van hun eigen geestelijke behoeften en tekortkomingen (hart en hoofd).*

In het gesprek maakt Jezus de vrouw duidelijk dat Hij haar hele leven kent, inclusief haar zonden. De vrouw probeert dit eerst te ontwijken, maar Jezus spreekt haar op een vriendelijke maar duidelijke manier aan. Hij benoemt dat zij meerdere mannen heeft gehad, wat een grote schande was. Wat denk je dat de vrouw dacht toen Jezus haar zonde liet zien?

Jezus laat zien dat Hij zonden niet door de vingers ziet, maar dit aanpakt om verandering te brengen (beking). Deze geschiedenis helpt jongeren beseffen dat zondebesef noodzakelijk is (ellendekennis volgens de catechismus) en daagt hen uit hun hart te onderzoeken en hun leven te spiegelen aan het Evangelie.

Suggestie opbouw inleiding en verwerking

Onderdeel	Duur
<u>Introductie</u> - Begin met het samen lezen van Johannes 4:3-30 en 39-42. Bespreek kort waarom Jezus ervoor koos om door Samaria te reizen en met deze vrouw te praten. Vraag hen bijv. 'Waar denk je aan bij water?'	00:05
<u>Kern</u> - Bespreek het gesprek tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw. Gebruik en verwerk hierbij de drie beschreven doelen en eventueel een Mivo schets +16 uit 1986. - Een indeling die voor dit gesprek gebruikt kan worden is: de ontmoeting, gesprek over (levend) water, openbaring van zonden, de Messias gevonden en getuigenis en geloof. - Bij doel drie kan de uitspraak van de Engelse prediker J.C. Ryle gebruikt worden. Hij zegt: 'Onbewustheid van zonde gaat onveranderlijk samen met verwaarlozing van Christus.' Als je dat omdraait staat er: 'Bewustheid van zonde gaat onveranderlijk samen met het benodigen van Christus'. Dit kan, zeker onder wat oudere jongeren, een gesprek op gang brengen.	00:10
<u>Afsluiting</u> - Stel de vraag: Wat kunnen wij leren van de Samaritaanse vrouw en hoe kunnen wij dit toepassen in ons dagelijks leven? Laat jongeren delen wat hen het meeste heeft aangesproken in deze geschiedenis.	00:05
<u>Verwerkingsmogelijkheden</u> 1. Laat jongeren in groepjes nadenken over waar ze in hun leven naar 'dorsten' (bijv. succes, goedkeuring, dure spullen). Er ontstaat zo een lijst van dingen die ze zoeken voor geluk. Vraag hen op te schrijven waarom ze die zaken zo belangrijk vinden en hoe dat hun keuzes beïnvloedt. Vervolgens kunnen ze gezamenlijk bedenken hoe ze het levende water in hun dagelijks leven kunnen toepassen. Bij wat oudere jongeren kan dit nog verder uitgewerkt worden: reflecteer op momenten waarop je je geestelijk leeg voelde. Laat ze vervolgens nadenken over hun eigen 'watervat'. Wat proberen ze te gebruiken om hun geestelijke dorst te lessen? Ze kunnen in groepjes praten over hoe ze hun watervat meer kunnen vullen met dingen van blijvende waarde, zoals het gebed of Bijbellezende. 2. Werk samen een creatieve opdracht uit, zoals het maken van een poster, over hoe ze het Evangelie kunnen delen met mensen in hun omgeving, zoals de Samaritaanse vrouw dat deed. Wat oudere jongeren kan je vragen om de komende week een gesprek aan te gaan met een vriend(in) over iets wat hen bezighoudt. Spoor hen daarbij aan het voorbeeld van Jezus te volgen door zonder oordeel te luisteren en open te staan voor wat die ander deelt. Ook kunnen ze bijv. drie manieren bedenken waarop zij anderen kunnen uitnodigen om in de Jezus te geloven, net zoals de Samaritaanse vrouw dat deed.	00:15

3. Uitwerking werkvorm spiegelverhaal: Anna voelt zich vaak alleen. Op school kijkt bijna niemand naar haar om omdat ze een tijd geleden iets had gedaan waar nog steeds over wordt geroddeld. Ze heeft een moeilijke thuissituatie en dat speelt ook mee in haar gedrag. Vaak loopt ze in haar eentje door de gangen, terwijl de anderen in groepjes staan te praten en lachen. Ze voelt zich genegeerd en ongewenst. Op een dag, tijdens de pauze, zit Anna alleen aan een tafel in de kantine. Ze probeert haar tranen in te houden terwijl ze nadenkt over alles wat er misgaat in haar leven. Dan komt er plotseling iemand naar haar toe – een meisje uit de klas met wie ze nauwelijks heeft gepraat. Dit meisje vraagt haar of alles goed gaat en begint met haar te praten, zonder oordeel en met oprechte vriendelijkheid. Ze biedt aan om samen een keer iets te gaan doen. Voor het eerst in lange tijd voelt Anna dat iemand haar ziet zoals ze is, zonder haar verleden of fouten te veroordelen. Net zoals Anna genegeerd werd door haar omgeving vanwege haar verleden, werd de Samaritaanse vrouw gemeded. Maar de Heere Jezus, net als het meisje in het spiegelverhaal, sprak haar zonder oordeel aan. Hij zag haar niet om wat ze had gedaan, maar om wie ze werkelijk was. Jezus bood haar niet alleen woorden van troost, maar ook levend water: de ware vervulling die alleen Hij kan geven. Zijn liefde overstijgt elk vooroordeel en elk verleden, en Hij nodigt, ongeacht fouten en verleden, om tot Hem te komen. Net zoals Anna een nieuwe kans kreeg op vriendschap, kreeg de Samaritaanse vrouw levend water door Jezus' genade en vergeving.	
<u>Psalmen</u> Onder andere deze Psalmen gaan over thema's als dorst en het verlangen naar geestelijke vervulling: - Psalm 42 vers 2 en 3 - Psalm 63 vers 2 en 3 - Psalm 84 vers 3 - Psalm 36 vers 9 - Psalm 143 vers 6	
<u>Belijdenisgeschriften</u> - Heidelbergse Catechismus zondag 1, vraag 1. - Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 22.	

Bijbelstudie de Samaritaanse vrouw

Het gesprek van Jezus en de Samaritaanse vrouw.

Introductie: De vrouw uit Sichar, de Samaritaanse vrouw, een overspelige vrouw... We hebben veel namen voor deze vrouw over wie we lezen in Johannes 4. Maar verder weten we weinig van haar, niet eens haar naam. Toch is dit het langste een-op-een gesprek (dat in de Bijbel staat) dat Jezus met iemand voerde. Lezen: Johannes 4 vers 3-30 en 39-42.

Kies eventueel zelf een gedeelte uit dit hoofdstuk met bijpassende vragen.

3 Zo verliet Hij Judéa en ging wederom heen naar Galiléa.

4 En Hij moest door Samaría gaan.

5 Hij kwam dan in een stad van Samaría, genaamd Sichar, nabij het stuk land hetwelk Jakob zijn zoon Jozef gaf.

6 En aldaar was de fontein Jakobs. Jezus dan vermoeid zijnde van de reis, zat also neder nevens de fontein. Het was omtrent de zesde ure.

7 Er kwam een vrouw uit Samaría om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken.

8 (Want Zijn discipelen waren heengegaan in de stad, opdat zij zouden spijs kopen.)

9 Zo zeide dan de Samaritaanse vrouw tot Hem: Hoe begeert Gij, Die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw ben? Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen.

10 Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kendet, en wie Hij is Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben.

11 De vrouw zeide tot Hem: Heere, Gij hebt niets om mede te putten, en de put is diep; vanwaar hebt Gij dan het levende water?

12 Zijt Gij meerder dan onze vader Jakob, die ons den put gegeven heeft? En hij zelf heeft daaruit gedronken, en zijn kinderen en zijn vee.

13 Jezus antwoordde en zeide tot haar: Eenieder die van dit water drinkt, zal wederom dorsten;

14 Maar zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.

15 De vrouw zeide tot Hem: Heere, geef mij dat water, opdat mij niet dorste, en ik hier niet moet komen om te putten.

16 Jezus zeide tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier.

17 De vrouw antwoordde en zeide: Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar: Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man.

18 Want gij hebt vijf mannen gehad, en dien gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd.

19 De vrouw zeide tot Hem: Heere, ik zie dat Gij een profeet zijt.

20 Onze vaders hebben op dezen berg aangebeden, en gijlieden zegt dat te Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden.

21 Jezus zeide tot haar: Vrouw, geloof Mij, de ure komt wanneer gijlieden noch op dezen berg, noch te Jeruzalem den Vader zult aanbidden.

22 Gijlieden aanbidt wat gij niet weet; wij aanbidden wat wij weten; want de Zaligheid is uit de Joden;

23 Maar de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders den Vader aanbidden zullen in geest en waarheid; want de Vader zoekt ook dezulken die Hem also aanbidden.

24 God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.
 25 De vrouw zeide tot Hem: Ik weet dat de Messías komt (Die genaamd wordt Christus);
 wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen.
 26 Jezus zeide tot haar: Ik ben het, Die met u spreek.
 27 En daarop kwamen Zijn discipelen en verwonderden zich dat Hij met een vrouw sprak.
 Nochtans zeide niemand: Wat vraagt Gij? of: Wat spreekt Gij met haar?
 28 Zo verliet de vrouw dan haar watervat, en ging heen in de stad en zeide tot de lieden:
 29 Komt, ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?
 30 Zij dan gingen uit de stad en kwamen tot Hem.

39 En velen der Samaritanen uit die stad geloofden in Hem, om het woord der vrouw, die
 getuigde: Hij heeft mij gezegd alles wat ik gedaan heb.
 40 Als dan de Samaritanen tot Hem gekomen waren, baden zij Hem dat Hij bij hen bleef; en Hij
 bleef aldaar twee dagen.
 41 En er geloofden er veel meer om Zijns words wil,
 42 En zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer om uws zeggens wil; want wij zelf hebben
 Hem gehoord, en weten dat Deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld.

Bijbelstudie vragen

1. De Heere Jezus ging bewust door Samaria, hoewel de Joden en Samaritanen normaal gesproken geen gemeenschap hadden. Wat zegt dit over de Heere Jezus?
2. Hoe denk je dat de Samaritaanse vrouw zich voelde toen ze Jezus bij de put ontmoette?
3. Hoe zou jij je voelen in een vergelijkbare situatie?
4. A. Wat denk je dat Jezus bedoelde met levend water?
 B. Wat is het verschil tussen dit levende water en het water uit Jakobsbron?
5. De Samaritaanse vrouw vroeg om dat levende water. Wat denk je dat haar drijfveer was om dat te vragen?
6. A. Heb je zelf wel eens momenten gehad waarop je je dorstig voelde naar geestelijke vervulling?
 B. Kun je hier iets over zeggen?
7. A. Wij proberen van nature onze geestelijke dorst te lessen met wereldse dingen of eigen prestaties; waar dorst jij naar?
 B. Waarom is dat niet voldoende?
8. Hoe kun je, net als de Samaritaanse vrouw, erkennen dat je Gods genade nodig hebt en Hem om het levende water vragen?
9. In 1 Timotheüs 1 vers 15 staat: 'Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben'. Hoe kan deze tekst je bemoedigen?
10. De Samaritaanse vrouw verliet haar watervat en ging terug naar de stad om de mensen over de Heere Jezus te vertellen. Waarin zou jij haar voorbeeld kunnen volgen?
11. Wat leert de Heere Jezus de vrouw over de plaats en de manier waarop God aangebeden moet worden?
12. Wat gebeurt er als je in je leven niet van dit levende water drinkt? Schrik je daar (nog) van?
13. Wil je delen wat voor jou het meest aansprekende gedeelte uit deze geschiedenis is?

Bijbelstudievorm: door Johannes 4 'wandelen' – Jezus en de Samaritaanse vrouw.

Hoe werkt het?

- Kies belangrijke verzen uit de geschiedenis van de Samaritaanse vrouw in Johannes 4:3-30 en 39-42.
- Markeer voor elk vers een plek in de ruimte, zodat jongeren kunnen rondlopen van vers naar vers. Gebruik bijvoorbeeld stoelen of hoeken van de zaal.
- In de eerste ronde lopen de jongeren van vers naar vers en mogen ze pas doorlopen als ze de tekst letterlijk begrijpen (hoofd).
- In de tweede ronde gaat het om belijden en geloven (hart): bij elk vers moeten ze stilstaan en nadenken of ze het vers ook persoonlijk kunnen toepassen. Blijven ze ergens staan? Dan bespreken ze met elkaar waarom dat zo is en vervolgens weer door naar het volgende vers.

Belangrijke Bijbelverzen uit Johannes 4 om te bespreken.

1. Johannes 4:7

Er kwam een vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken.

Eerste ronde: Waarom vraagt Jezus aan deze vrouw, met wie Joden normaal geen contact hebben, om water? Wat betekent dit?

Tweede ronde: Kun jij geloven dat Jezus bereid is om jou, ondanks je fouten, aan te spreken? Waarom of waarom niet?

2. Johannes 4:10

Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kendet, en wie Hij is Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben.

Eerste ronde: Wat bedoelt Jezus met levend water? Wat is het verschil tussen gewoon water en het levende water dat Jezus aanbiedt?

Tweede ronde: Geloven en belijden: Kun jij geloven dat Jezus jou levend water wil geven? Wat betekent dit in jouw leven?

3. Johannes 4:13-14

Jezus antwoordde en zeide tot haar: Eenieder die van dit water drinkt, zal wederom dorsten; maar zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.

Eerste ronde: Wat betekent het om geen dorst meer te hebben? Hoe kan dit levende water een bron in jouw leven worden?

Tweede ronde: Kun jij belijden dat Jezus jou vervulling geeft en jouw geestelijke dorst kan stillen? Hoe ervaar jij dat in je leven?

4. Johannes 4:17-18

De vrouw antwoordde en zeide: Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar: Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man. Want gij hebt vijf mannen gehad, en dien gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd.

Eerste ronde: Waarom confronteert Jezus haar met haar zonden? Wat wil Hij hiermee bereiken?

Tweede ronde: Sta jij stil bij je eigen fouten? Geloven dat Jezus je fouten niet veroordeelt, maar je wil helpen om eerlijk te zijn en aandringt op je bekering– hoe moeilijk is dat voor jou?

5. **Johannes 4:25-26**

De vrouw zeide tot Hem: Ik weet dat de Messías komt (Die genaamd wordt Christus); wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen. Jezus zeide tot haar: Ik ben het, Die met u spreek.

Eerste ronde: Wat betekent het dat Jezus zich hier openbaart als de Messias? Waarom is dat zo belangrijk voor de vrouw?

Tweede ronde: Ken jij de Heere Jezus, heel persoonlijk, als Messias? Wil je daar iets over zeggen?

Toepassing op de groep

- **Bespreking tijdens het 'wandelen':** Tijdens elke ronde kunnen jongeren elkaar helpen door uitleg te geven bij de verzen of vragen te stellen. Blijft iemand stilstaan bij een bepaald vers, laat de anderen helpen door te vragen waarom dat vers hen raakt of moeilijk is om te begrijpen en of te geloven.
- **Verwerkingsvragen:** Na de tweede ronde kunnen de jongeren nadenken over hoe het verhaal van de Samaritaanse vrouw toepasbaar is in hun eigen leven. Ze kunnen bijvoorbeeld reflecteren op momenten waarin ze zich buitengesloten of veroordeeld hebben gevoeld, en hoe Jezus hen in hun eigen leven nodigt om levend water te ontvangen. Want zoals de Heere Jezus dit gesprek eenmaal voerde met de Samaritaanse vrouw bij de put, zo heeft Hij dit nu ook met jou gevoerd; door Zijn Woord toen we dit hoofdstuk lazen en nu door deze Bijbelstudie. Heb jij Hem al nodig gekregen?

Deze interactieve methode maakt de Bijbelstudie levendiger, helpt jongeren actief na te denken over de teksten, en moedigt hen aan om zowel de betekenis te begrijpen als de verzen op hun eigen leven toe te passen.